

Posudek vedoucího bakalářské práce

Michaela Rákosová: Fenomén tanečního diváka v avantgardě

Autorka se zaměřuje na velmi podstatnou otázku proměn diváckého nastavení, očekávání a vůbec možností vnímání v rámci zásadně změněných podmínek v době přelomu mezi jakýmsi klasickým vymezením uměleckého díla a jeho avantgardní principiální transformací. Jak se tyto posuny v oblasti percepce uměleckého díla, fenoménu či procesu odrážejí v nových a přelomových koncepcích tanečního a tanečně-hudebního představení, to je téma, které je i díky úloze klíčových představitelů avantgard v této oblasti, zásadní a průřezové. Ve sféře tanečního představení se setkávaly a protínaly cesty výtvarníků, scénografů, kostýmních návrhářů, skladatelů, choreografů, tanečníků atd. a tento druh uměleckého projevu tedy mohl fungovat jako dobový „gesamtkunstwerk“, jakási výkladní skříň různých trendů dané epochy. Vnímání tanečního představení je specifickým percepčním výkonem, při němž se optické vjemy protínají s latentní pohybovou reakcí, naznačenou haptickou recepcí atd. Taneční divák (ten, který je schopen empatických reakcí a zvnitřňování vjemů) je zřejmě specifickým způsobem aktivní a zúčastněný na pozorovaném jevu a tento typ pozorování se dosti liší od recepce výtvarných děl apod.

Autorka bakalářské práce velmi instruktivně zpracovává problematiku posunů, proměn a zlomů mezi klasickou taneční tradicí a avantgardními variantami tanečního umění. Jak na obecné rovině, tak na konkrétních příkladech, otevírá čtenáři toto pole modernistických koncepcí, což díky taneční praxi samotné autorky vyznívá ještě přesvědčivěji. Svoje zkoumání cest avantgardního tanečního umění demonstruje autorka bakalářské práce na rozboru jednotlivého exempla, jímž je zpracování baletu „Parade“, na němž se zúčastnili kupříkladu Picasso, Satie, Ďagilev ad. Ti stvořili velmi provokativní „výkladní skříň“ modernismu, která byla pro řadu diváků nepřijatelná mimo jiné pro nemožnost přenastavení se na jiný typ vizuálního vnímání, který byl pro akceptaci díla nutný. V bakalářské práci je i toto konkrétní exemplum podrobena zevrubné interpretaci, z níž vyplývá role diváka, jeho postojů,

předpokladů a očekávání pro „dotvoření“ respektive akceptaci daného performativního díla.

Autorka zpracovala svou bakalářskou práci ve velmi vhodně strukturované podobě; zvláště části věnující se taneční problematice jakožto zvláštnímu a průřezovému typu uměleckého díla jsou koncipovány inspirativně a přesvědčivě. Trochu by se daly dotvořit pasáže věnované obecně změnám a tendencím v avantgardách, kde jsou některé výroky trošku zkratkovité a obecné. Celkově je bakalářská práce Michaely Rákosové kvalitní, dobře argumentovaná a opírá se o vhodné prameny. Doporučuji práci k přijetí a navrhuji ji hodnotit 1-2, přičemž konkrétní známka by měla vyplynout ze zdařilosti obhajoby.

Václav Hájek